

WINDMOLENS IN HET MEETJESLAND: EEN STURENDE OVERHEID GEVRAAGD!

Windenergie blijft een hot item in het Meetjesland. De voorbije weken werden de 7 nieuwe windmolens langs de N49 te Maldegem gefinaliseerd. Ook op veel andere locaties in het Meetjesland worden aanvragen ingediend voor de realisatie van bijkomende windmolens.

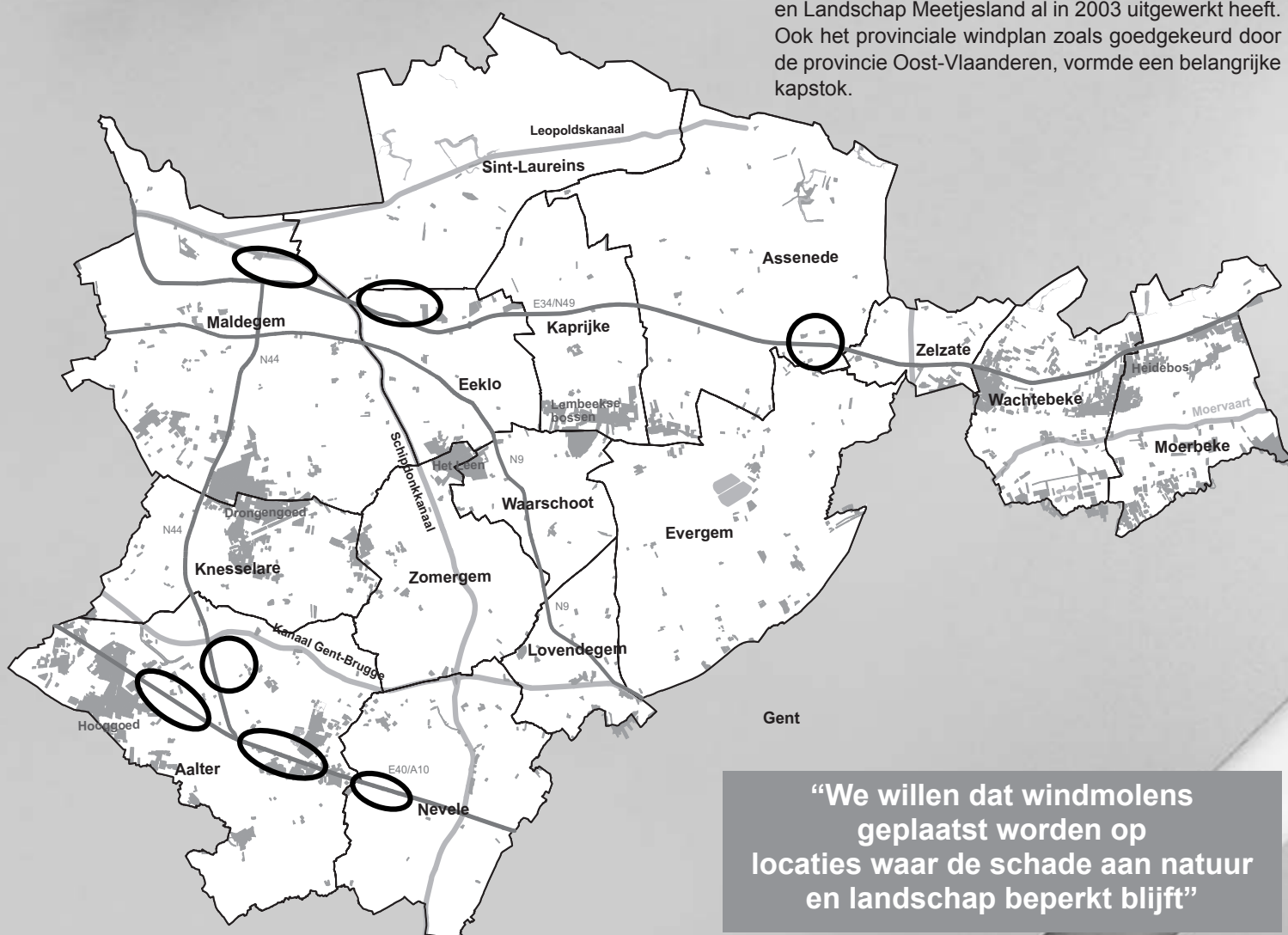
Dit is niet onlogisch. Het Meetjesland is namelijk zeer windrijk. De kansen voor windenergie zijn er bijgevolg groot. Maar ook natuur en landschap in het Meetjesland zijn natuurlijk belangrijk. Natuurpunt en Partners Meetjesland heeft dan ook een genuanceerde visie. We zijn voor windmolens. Vanuit het oogpunt van duurzame energie is dit niet meer dan logisch. Maar we willen wel dat de windmolens geplaatst worden op locaties waar de schade aan natuur en landschap beperkt blijft. En daar knelt het schoentje.

Zowat overal

Windmolens kunnen volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gerealiseerd worden in industrie- en landbouwgebieden en zones voor gemeenschapsvoorzieningen. Concreet betekent dit dat ze zowat overal in het Meetjesland kunnen komen. Dit zorgt voor een wildgroei aan aanvragen met heel wat protest tot gevolg. Waar windmolens moeten komen, wordt vrijwel volledig overgelaten aan projectontwikkelaars. Natuurpunt en Partners Meetjesland pleit voor een actieve overheid die de plaatsing van windmolens beter stuurt.

Zelf aan de slag

Om dit te stimuleren, leek het ons belangrijk om in eerste instantie zelf een duidelijk visie uit te werken op de wenselijkheid van windmolens in het Meetjesland. We bouwden hiervoor verder op de visie die Natuur en Landschap Meetjesland al in 2003 uitgewerkt heeft. Ook het provinciale windplan zoals goedgekeurd door de provincie Oost-Vlaanderen, vormde een belangrijke kapstok.

“We willen dat windmolens geplaatst worden op locaties waar de schade aan natuur en landschap beperkt blijft”

Kiezen voor clusters

Bedrijventerreinen en belangrijke lijninfrastructuren (spoor-, water- en snelweg) beschouwen we als kansrijk voor windmolens. We kiezen uitdrukkelijk ook voor grotere clusters omdat dit voor de minste verstoring zorgt. Zo pleiten we voor een dubbele rij windmolens langs de N49, met andere woorden een verdubbeling van de huidige lijn. Bij de verdere uitwerking namen we 3 belangrijke uitgangspunten:

- **Niet in** de omgeving van **woongebieden** en grote woonconcentraties
- **Niet in natuurgebieden** (Vlaams ecologische Netwerk en Speciale beschermingszones)
- **Niet op belangrijke plaatsen en routes voor avifauna** (we hebben hierbij zowel rekening gehouden met de trekroutes voor watervogels als met de seizoenstrek)

Natuurwaarden maximaal behouden

Met bovenstaande visie pleiten we ervoor dat in andere delen van het Meetjesland geen windmolens komen. Dit is het geval voor het Kreekengebied, waar windmolens voor een te sterke verstoring van het vlakke landschap zouden zorgen. Bovendien zouden windmolens in dit gebied ook nefast zijn voor de vele (water)vogels die er pleisteren en doortrekken. Ook in het centrale deel van het Meetjesland – het Drongengoedgebied, Het Leen, langs het Schipdonkkanaal en het kanaal Gent-Brugge – pleiten we ervoor om geen windmolens te realiseren. Ook hier is landschappelijke verstoring en de kans op aantasting van de avifauna te groot. Uit een recente studie van het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) werd het belang van het kanaal Gent-Brugge als trekroute voor vogels nog aangestipt.

“In onze visie is plaats voor zo’n 45 tot 50 molens, voldoende om alle gezinnen in het Meetjesland van elektriciteit te voorzien”

Onze zoekzones

Als resultaat kwamen we tot volgende zoekzones (zie kaart):

- **Maldegem:** verdere uitbouw ter hoogte van recent gerealiseerde windmolens langs N49
- **Eeklo:** ten noorden van N49, aansluitend aan zone te Maldegem
- **Assenede/Zelzate:** nabij de KMO-zone aan de N49
- **Aalter:** in en rond industriegebieden en langs de E40 tussen Aalter en Maria-Aalter
- **Hansbeke/Nevele:** langs E40 tussen Markette en Schipdonkkanaal
- **Landegem/Drongen:** langs E40 tussen Schipdonkkanaal en afrit Drongen
- **Evergem:** als onderdeel Gentse kanaalzone

Onze ruimtelijke visie maakt het wel mogelijk om nog een sterke uitbreiding aan windmolens in het Meetjesland te realiseren. Zoals hoger al gesteld pleiten we voor maximale clustering van windmolens in clusters van minimaal 6 windmolens. Logischerwijze pleiten we er ook voor om maximaal te opteren voor grote windmolens. De nieuwe windmolens in Maldegem bijvoorbeeld hebben een totale lengte van meer dan 130 m en zijn in staat om jaarlijks elk 5.000.000 KWh te realiseren.

Deze 7 windmolens leveren energie voor ongeveer 10.000 gezinnen. In de door Natuurpunt en Partners Meetjesland voorgestelde locaties voor windmolens is er plaats voor zo'n 45 tot 50 molens. Dit is voldoende om alle gezinnen in het Meetjesland van elektriciteit te voorzien.

Er is meer dan wind alleen

Alhoewel windmolens zeker het grootste potentieel uitmaken van alternatieve energie in het Meetjesland, betekent dit natuurlijk niet dat we ons alleen op windmolens moeten focussen. Energiebesparing blijft de eerste opdracht. Door onder meer een doeltreffend isolatiebeleid is nog een enorme energiebesparing mogelijk. Zeker gezien het grote aantal oudere – en dus meestal weinig geïsoleerde – woningen zijn de potenties in het Meetjesland groot. Maar ook zonnepanelen (zowel voor elektriciteitsopwekking als warm water), warmtekrachtkoppeling,... moeten verder alle kansen krijgen.

Visie bekendmaken

We zullen onze ruimtelijke visie overmaken aan de verschillende overheden. In eerste instantie zullen we de provincie benaderen. We hopen dat die onze ruimtelijke visie als basis gebruikt voor de verdere uitwerking van de geplande RUP's (Ruimtelijke Uitvoeringsplannen) voor concentratie van windmolens langs de E40 en in Maldegem/Eeklo.

Natuurlijk zullen we onze visie ook overmaken aan alle gemeentebesturen. In het ideale geval zouden alle gemeentebesturen – bijvoorbeeld binnen het kader van het Streekplatform+ Meetjesland – zich scharen achter onze visie voor de concentratie van windmolens in een aantal zones in het Meetjesland. We pleiten er ook voor dat de windmolens maximaal op gronden van de overheid – al dan niet door gerichte verwerving van de geschikte gronden – gerealiseerd worden. Op die manier gaat een belangrijk deel van de opbrengst van de windmolens naar de overheid. Die middelen kunnen dan ingezet worden om verdere maatregelen te nemen voor een sociaal en ecologisch verantwoord energiebeleid, bijvoorbeeld door de gerichte ondersteuning van de isolatie van oudere woningen in het Meetjesland.

Download onze volledige visie (tekst en kaarten) op www.NPMeetjesland.be/windmolens.

Koen Martens

“Door windmolens op overheidsgronden te zetten, kan de opbrengst worden ingezet voor nieuwe energiematregelen”